

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
MALATÍNY

ZADANIE

NÁVRH NA PREROKOVANIE

podľa § 20 Zákon č. 50/1976 Zb.
o územnom plánovaní a stavebnom poriadku
(stavebný zákon)

09/2023

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Dokumentácia:	Územný plán obce Malatíny
Etapa:	Návrh zadania podľa § 20 Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Obstarávateľ:

Názov:	obec Malatíny
Sídlo:	Malatíny 9 032 15 Partizánska Ľupča
IČO:	00315605
DIČ:	2020581563
Starosta obce:	Ing. Jaroslav Podhorány

Odborne spôsobilá osoba obstarávateľa:

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie územného plánu podľa §2a zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

Meno Priezvisko	Ing. arch. Adriana Mlynčeková, PhD.
Osvedčenie o odbornej spôsobilosti:	registračné číslo 365

Spracovateľ:

Názov:	Inštitút priestorového plánovania
Sídlo:	Ľubľanská 1 831 02 Bratislava
IČO:	360 64 645
DIČ:	2021694158
Štatutárny zástupca	Ing. Ľubomír Macák

Odborne spôsobilá osoba spracovateľa:

Meno Priezvisko:	Ing. Matúš Bizoň, PhD.
Autorizačné osvedčenie:	Slovenská komora architektov č. 2539AA

Spracovateľ zadania:

Názov:	Inštitút priestorového plánovania
Riešiteľský kolektív:	Ing. Matúš Bizoň, PhD. Ing. arch. Ľubomír Klaučo Ing. Kristína Dunajová

OBSAH

A.	<u>DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU</u>	4
B.	<u>URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV RIEŠENIA</u>	4
C.	<u>VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA</u>	5
D.	<u>POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU</u>	7
E.	<u>ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA</u>	7
F.	<u>POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA OBCE</u>	9
G.	<u>ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A PROGNÓZY</u>	9
H.	<u>OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA URBANISTICKÚ KOMPOZÍCIU OBCE</u>	11
I.	<u>OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OBNOVU, PRESTAVBU A ASANÁCIU OBCE</u>	12
J.	<u>POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ROZVOJA DOPRAVY A KONCEPCIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA</u>	12
K.	<u>POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSEM VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA</u>	16
L.	<u>POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY TRÁS NADRADENÝCH SYSTÉMOV DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA</u>	18
M.	<u>POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA</u>	18
N.	<u>POŽIADAVKY NA RIEŠENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE S PRIHLIADNUTÍM NA HISTORICKÉ, KULTÚRNE, URBANISTICKÉ A PRÍRODNÉ PODMIENKY ÚZEMIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA STAVBY UŽÍVANÉ OSOBAMI S OBMEDZENOU SCHOPNOSŤOU POHYBU</u>	18
O.	<u>POŽIADAVKY NA RIEŠENIE BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A VÝROBY</u>	20
P.	<u>POŽIADAVKY Z HĽADISKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PRÍPADNE URČENIE POŽIADAVIEK NA HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE</u>	25
Q.	<u>OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY</u>	26
R.	<u>POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY</u>	27
S.	<u>POŽIADAVKY NA URČENIE REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA</u>	27
T.	<u>POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY</u>	28
U.	<u>POŽIADAVKY NA ROZSAH A ÚPRAVU DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU</u>	28
V.	<u>PRÍLOHY</u>	31

A. DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Dôvodom spracovania územného plánu obce Malatíny je potreba získania legislatívneho územnoplánovacie nástroja, prostredníctvom ktorého bude možné nielen vyvážené, racionálne a proporčne usmerňovať budúcu možnú výstavbu na území celej obce, ale aj chrániť vzácne krajinné prvky pred akýmkoľvek možným zastavaním.

Dôvodmi pre obstaranie územného plánu sú najmä:

- Príprava právne záväzného dokumentu pre riadenie rozvoja obce, ktorý bude zohľadňovať požiadavky a potreby pre harmonický a koordinovaný rozvoj územia.
- Stanovenie transparentných, jednoznačných a zrozumiteľných podmienok rozvoja územia zohľadňujúcich súčasné i predpokladané rozvojové zámery obce a investorov.
- Stanoviť rozvojové, ako aj ochranné funkcie celého územnosprávneho vymedzenia územia obce, rozvojové funkcie budú definovať plochy na zastavanie budovami, no ochranné výstavbu neumožnia, t.j. budú pred urbanizáciou chrániť tie časti územia obce, kde to bude potrebné.
- Vytvorenie podmienok pre zamedzenie vzniku stavieb v rozpore s územným plánom.
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj dopravnej a technickej vybavenosti obce.
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj obce v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

B. URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV RIEŠENIA

Hlavnými cieľmi, ktoré majú byť predmetom riešenia nového územného plánu sú, predovšetkým:

- Stanovenie regulácie intenzity využitia územia, zodpovedajúcej aktuálnym podmienkam.
- Zohľadnenie rozvojových zámerov obce i podnikateľského prostredia a usmerňovanie investičnej činnosti v území.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov obce.
- Vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov a návštevníkov obce.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti.
- Zabezpečenie adekvátnych podmienok pre športové a rekreačné potreby obyvateľov, a to jednak v zastavanom území obce, ale aj v krajinnom zázemí.
- Riešenie problematiky dopravy, a to najmä elimináciou nepriaznivých účinkov vnútornej a tranzitnej dopravy a dobudovaním uceleného dopravného systému zloženého z cestnej, cyklistickej a pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach.
- Vybavenie územia obce potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami, ako aj požiadavkami na pohodlné bývanie.
- Vytvoriť územným plánom základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie.
- Zohľadnenie požiadaviek na ochranu prírody a tvorbu krajiny, vrátane ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.
- Vymedzenie potrebných verejnoprospešných stavieb.

- Zachovanie vidieckej formy liptovského osídlenia.
- Umocnenie synergického spolupôsobenia častí Nižné, Stredné a Vyšné Malatíny.
- Zohľadnenie regionálnych rozvojových zámerov Žilinského kraja.

Územný plán obce Malatíny bude po schválení Obecným zastupiteľstvom obce Malatíny v určenom rozsahu záväzným i smerným podkladom v súvislosti s:

- Vypracovaním a schvaľovaním podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie.
- Územným rozhodovaním.
- Vyvlastňovacími konaniami pre verejnoprospešné stavby, ak to bude potrebné.
- Operáciami s pozemkami (rozdeľovanie, delenie, scel'ovanie, pozemkové úpravy).

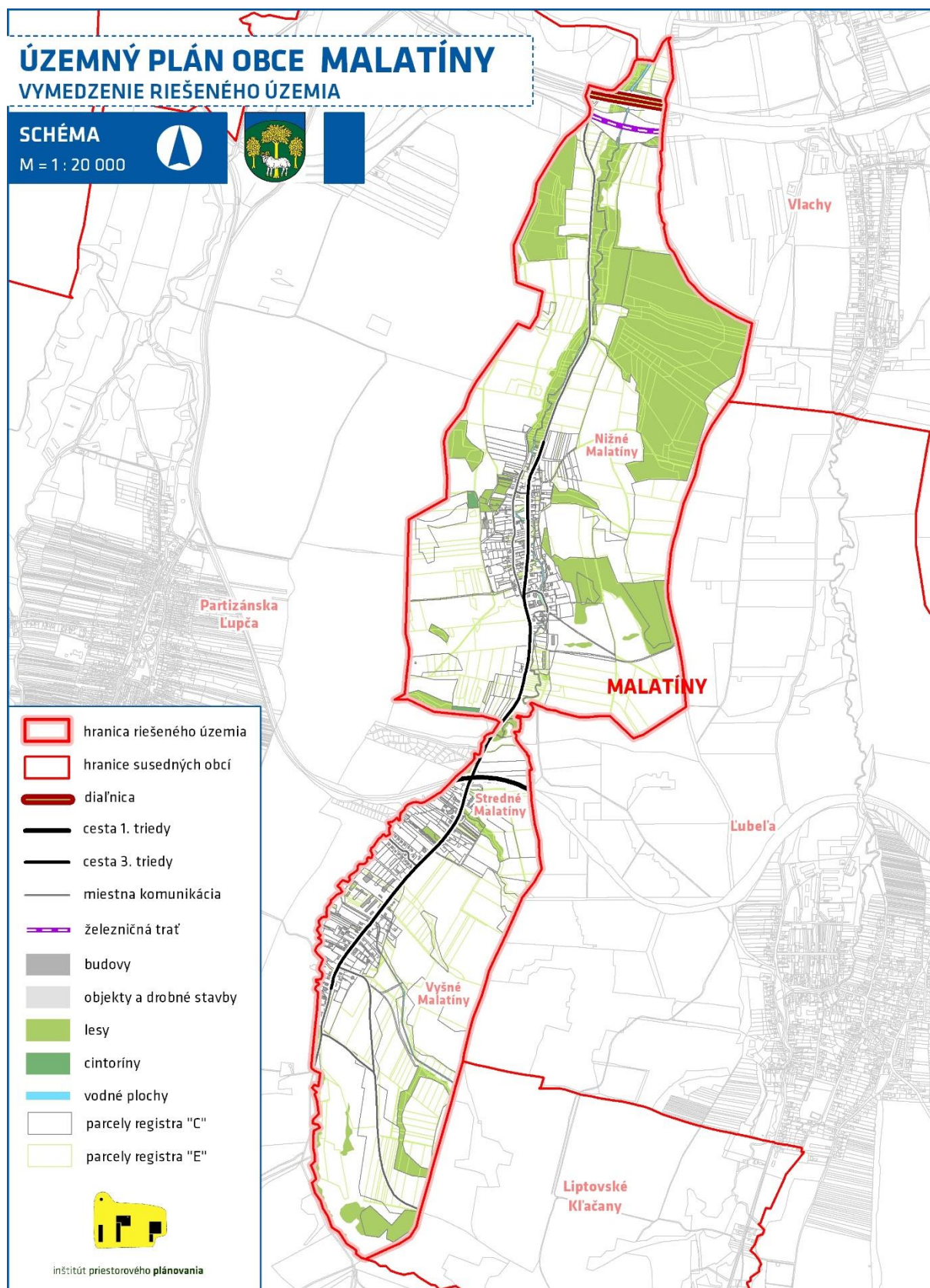
C. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie Územného plánu obce Malatíny je vymedzené hranicami obce Malatíny. Tvorí ho jedno katastrálne územie s rovnomenným názvom Malatíny, nachádzajúce sa v Žilinskom samosprávnom kraji, v okrese Liptovský Mikuláš.

Susedí so štyrmi obcami: Partizánska Ľupča, Vlachy, Ľubel'a a Liptovské Kl'ačany.

Celková rozloha územia predstavuje 417,60 ha, čo pri počte obyvateľ'ov 244 (SODB 2021) predstavuje hustotu obyvateľ'stva 58,43 obyvateľia na km². K decembru 2022 sa táto hodnota zvýšila na 61,06 obyvateľ'a na km².

Vymedzenie riešeného územia je graficky vymedzené na nasledujúcej schéme.

D. POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán obce Malatíny musí v zmysle §25 Zákona č. 50/1976 v platnom znení rešpektovať nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu v znení neskorších zmien a doplnkov, resp. jej plné a aktuálne znenie. Pre obec Malatíny je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, s ktorou musí byť nový Územný plán obce v súlade, Územný plán Vyššieho územného celku Žilinský kraj (ďalej aj ako ÚPN VÚC ŽK) z roku 1998 v znení zmien a doplnkov č. 1, č. 2, č. 3, č. 4 a č. 5.

Žilinský samosprávny kraj v súčasnosti (09/2023) obstaráva nový Územný plán regiónu Žilinského kraja. V júli 2022 bola publikovaná etapa „koncept“.

- Čistopis dnes platného územného plánu ÚPN VÚC ŽK bol schválený Uznesením vlády SR č. 359 zo dňa 26. 05. 1998 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 223/1998.
- Zmeny a doplnky č. 1 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27.4.2005 uznesením č. XY a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.
- Zmeny a doplnky č. 2 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 4.9.2006 uznesením č. 7 a ich záväzná časť bola vyhlásená dodatkom č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.
- Zmeny a doplnky č. 3 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 17.3.2009 uzneseniami č. 7/26 a č. 8/26 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 17/2009.
- Zmeny a doplnky č. 4 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27.06.2011 uzneseniami č. 5/11 a č. 6/2011 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 26/2011.
- Zmeny a doplnky č. 5 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 19. 3. 2018 uznesením č. 5/4 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 49/2018.

Pre riešené územie obce Malatíny sa vzťahujú záväzné regulatívy územného rozvoja Žilinského kraja a Verejnoprospešné stavby Žilinského kraja, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 toho Zadania.

E. ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA

Obec Malatíny sa nachádza na strednom Slovensku, v Žilinskom samosprávnom kraji, v okrese Liptovský Mikuláš. Situovaná je v Podtatranskej kotline medzi pohoriami Západné Tatry a Nízke Tatry, resp. v strednej časti Liptovskej kotliny, pri južnom brehu vodnej nádrže Bešeňová.

Celonárodné princípy rozvoja štruktúry osídlenia sú formované predovšetkým Konceptiou územného rozvoja Slovenska v platnom znení. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v platnom aktualizovanom znení z rokov 2006 a 2011 (ďalej aj ako KÚRS) predstavuje celoštátnu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá vyjadruje hlavné ciele územnoplánovacej politiky štátu, ako aj priestorový rozvoj SR v celoštátnych a medzinárodných súvislostiach. KÚRS 2001 bol sformulovaný na základe požiadaviek rovnovážneho sídelného rozvoja, zabezpečenia rovnocennej dostupnosti k infraštruktúram, zachovania a rozvoja biodiverzity, prírodného a kultúrneho dedičstva, zachovania prvkov prírody, vyjadrená v princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Širšie vzťahy priestorového usporiadania a funkčného využívania obce Malatíny možno hodnotiť v rámci ťažísk osídlenia, rozvojových osí a centier osídlenia nasledovne:

- Obec Malatíny sa z hľadiska KÚRS nachádza v liptovskomikulášsko – ružomersko – dolnokubínskome ťažisku osídlenia druhej úrovne. V celonárodnej štruktúre osídlenia sú v tejto kategórii zaradené ťažiská osídlenia, ktoré sú tvorené okolo stredne

veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia.

- Obec Malatíny je z hľadiska KÚRS situovaná na žilinsko-podtatranskej rozvojovej osi prvého stupňa v smere Žilina – Martin – Poprad – Prešov. Rozvojová osi prvého stupňa v KÚRS prepájajú centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňajú minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu.
- Obec Malatíny je situovaná medzi mestami Ružomberok (16 km) a Liptovský Mikuláš (15 km), ktoré sú v zmysle KÚRS definované centrá osídlenia 2. skupiny – 1. podskupina. Veľkosť týchto centier sa v KÚRS pohybuje v rozmedzí 25 000 až 50 000 obyvateľov. Ide o mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu.

DOPRAVNÉ SYSTÉMY

V národných súvislostiach rozvoja dopravy sa obec Malatíny nachádza na hlavnom urbanistickom koridore Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice, ktorý vytvára Diaľnica D1 a železničná trať č. 180 (105). Zabezpečuje dopravné spojenie metropol Bratislava a Košice. Z hľadiska rozvojových priorít štátu v oblasti dopravy ide stále o rozhodujúci strategický koridor. Hlavne v téme diaľničného prepojenia D1 metropol západného a východného Slovenska.

Uvedené trasy sú súčasťou celoeurópskej sústavy dopravnej siete krajín Európskej únie TEN-T. Politika transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) je zameraná na výstavbu a rozvoj celoeurópskej siete železničných tratí, ciest, vnútrozemských vodných ciest, námorných trás, prístavov, letísk a železničných terminálov.

- Diaľnica D1 je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru základnej siete CORE TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Frankfurt – Norimberg – Praha – Brno – Žilina – Prešov – (Užhorod), v úseku:
 - Ivachnová – Važec.
- Železničná trať č. 180 (105) je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru konvenčnej siete TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Hranice (CZ) – Púchov – Žilina – Poprad – Košice – Čierna nad Tisov – (Čop), v úseku:
 - Vrútky – Štrba.

Nadradenú komunikačnú sieť tvoria rýchlostné cesty a diaľnice v správe s Národnou diaľničnou spoločnosťou, a.s. a cesty I. triedy v správe Slovenskej správy ciest, a.s. Na nadradenú cestnú sieť sa napájajú cesty II. a III. triedy, ktoré má v správe Žilinský kraj, ako aj mieste a obecné cesty.

Obec Malatíny sa polohovo nachádza na ceste 1. triedy I/18. Severnú hranicu územia obce križuje aj Diaľnica D1. Napojenie na diaľnicu zabezpečujú mimoúrovňové križovania MÚK D1 – 1/18 Ivachnová (cca 6 km) a MÚK D1 – 1/18 Liptovský Mikuláš (cca 14 km). Cesta I/18 vytvára paralelnú (záložnú) komunikáciu diaľnice D1.

Severným okrajom riešeného územia obce Malatíny je vedená diaľnica D1. Paralelne s Diaľnicou D1 riešené územie obce Malatíny križuje aj celoštátna železničná trať č. 180 (105).

Dopravné napojenie na cestu prvej triedy I/18 sa nachádza priamo na území obce v križovaní s regionálnymi cestami III/2345 (severným smerom na Nižné Malatíny) a III/2324 (južným smerom na Stredné a Vyšné).

F. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA OBCE

Záujmovým územím pre spracovanie územného plánu je okres Liptovský Mikuláš a prilahlé časti okresu, na území ktorých sa prejavujú funkčné a prevádzkové väzby riešeného územia.

Najvýznamnejšie väzby má obec Malatíny so sídlami Partizánska Ľupča, Vluchy, Ľubel'a a Liptovské Kl'ačany, s ktorými priamo susedí. Čiastočné väzby aj so sídlami Ivachnová a Gôtoваны a nemenej výrazné spolupôsobenie je aj s okresným mestom Liptovský Mikuláš.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Zohľadniť v riešení postavenie obce vyplývajúce z jeho významu v štruktúre osídlenia,
- Zohľadniť trasy nadradenej dopravnej a technickej vybavenosti vyplývajúce z Územného plánu regiónu Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov, resp. v platnom znení.
- Zohľadniť územnoplánovacie podklady, ako aj stratégie, programy a koncepcie Žilinského kraja, ktoré majú vplyv na riešené územie obce.

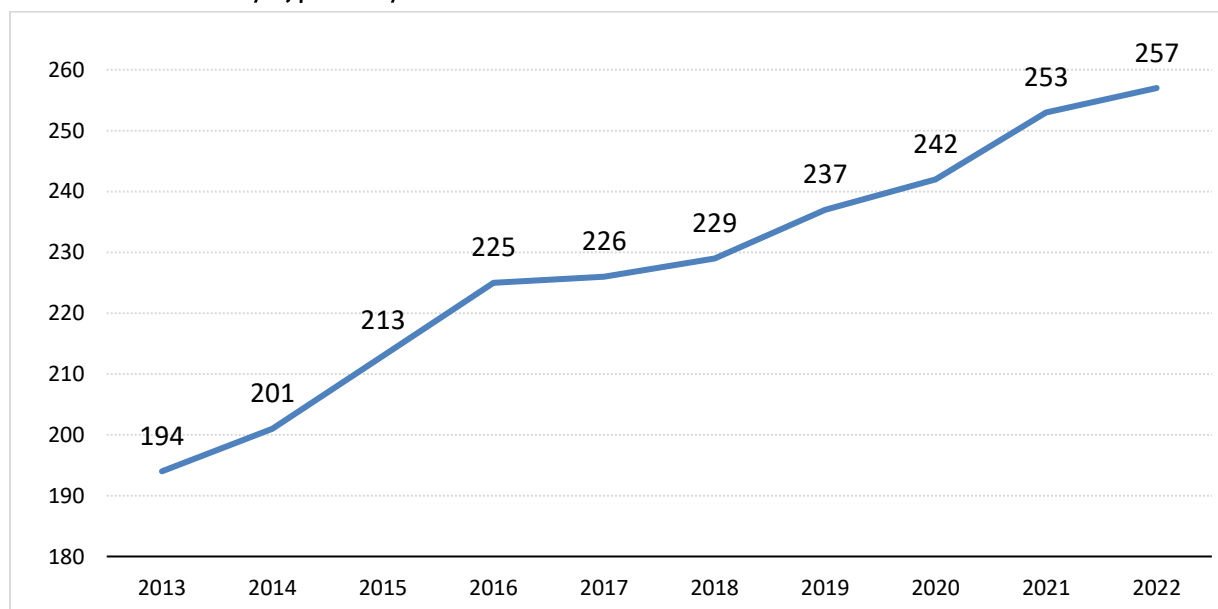
G. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A PROGNÓZY

V roku 2022 mala obec 257 obyvateľov. V uplynulých rokoch 2013 až 2022 počet obyvateľov konštantne rástol zo 194 na 257 obyvateľov.

Podľa SODB 2021 bolo v obci Malatíny evidovaných 118 domov a 143 bytov. Rodinných domov bolo 107 a bytových domov 4. Bytov v rodinných domoch bolo 107 a bytov v bytových domoch 26.

Počet obyvateľov

Graf: Vývoj počtu obyvateľov

Pri pohľade na retrospektívny vývoj počtu obyvateľov do roku 2013, je možné pozorovať kontinuálny nárast počtu obyvateľov obce Malatíny, pričom počet obyvateľov od začiatku sledovaného obdobia, teda od roku 2013, narástol o vyše 60 obyvateľov.

V roku 2025 by mala mať obec 188 obyvateľov a v roku 2045 len 163 obyvateľov. Priemerný vek obyvateľa obce bude v roku 2025 predstavovať 39,36 roka a v roku 2045 už 45,05 roka.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce je spracovaný na základe Demografickej prognózy Žilinského samosprávneho kraja, ktorá je oficiálne tabuľkovo publikovaná na stránkach Úradu VÚC.¹

Štruktúra obyvateľstva

Na území obce Malatíny bolo k 31.12.2022 dokopy 257 obyvateľov, pričom 18,7% z nich zastupovalo predproduktívnu zložku obyvateľstva (0-14 rokov). Najviac zastúpená skupina, v rámci vekového zloženia, bola skupina obyvateľov vo veku 15 až 64 rokov – čiže v produktívnom veku, s počtom 175. Naopak, najmenej zastúpená bola skupina obyvateľov v poproduktívnom veku (65 a viac rokov), ktorí tvorili 13,2% z celkového počtu obyvateľov.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Malatíny sa sledovala pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB2021). Ku dňu sčítania bolo na území obce Malatíny spolu 244 obyvateľov. V tomto období, bola v rámci vzdelanostnej úrovne, najviac zastúpená skupina obyvateľov, ktorí dosiahli stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturitnej skúšky, s počtom 60 obyvateľov, čo predstavuje 25%. 53 obyvateľov (22%) dosiahlo úplné stredné vzdelanie, ukončené maturitnou skúškou. Naopak, najmenej zastúpená skupina obyvateľov bola tá, kde respondenti dosiahli vyššie odborné vzdelanie (5%). Vysokoškolský stupeň vzdelania dosiahol len 13% obyvateľov, čo predstavuje 33 obyvateľov, z celkového počtu obyvateľov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva sa v obci Malatíny sledovala pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021). Z celkového počtu obyvateľov, ktorý mal ku dňu sčítania hodnotu 244 obyvateľov, sa 92% obyvateľov hlásilo k slovenskej národnosti, čo predstavuje 224 obyvateľov. V 6% prípadov, národnosť nebola zistená. 3 obyvatelia sa hlásili k českej národnosti. K inej národnosti sa hlásili 2 obyvatelia.

V rámci religióznej štruktúry obyvateľstva prevládala v roku 2021, na území obce Malatíny, skupina obyvateľov, ktorá sa hlásila k Rímskokatolíckej cirkvi, a tvorila až 45% (110 ľudí) z celkového počtu obyvateľov. Druhou najviac zastúpenou skupinou, až 51 obyvateľov, v rámci náboženskej štruktúry boli obyvatelia bez náboženského vyznania (23%). Evanjelická cirkev augsburského vyznania, ku ktorej sa hlásilo 49 ľudí, predstavuje 20%. V 21 prípadoch nebolo náboženské vyznanie zistené. Najmenej zastúpené náboženské skupiny, boli iné náboženské skupiny (3%), a k Evanjelickej cirkvi metodistickej sa hlásil 1 obyvateľ.

Domový fond

Podľa typu domu sa na území obce Malatíny, podľa údajov zo SODB 2021, nachádzalo spolu 118 domov, pričom väčšinu tvorili rodinné domy, s počtom 107, čo predstavuje 90,68%. Bytové domy boli zastúpené s počtom 4. Až 7 objektov, ktoré boli definované ako „domy“, spadali podľa typu domu/bydli, k iným typom. 2 objekty boli podľa typu domu/bydli definované ako rekreačné objekty (1,69%). 1 objekt bol definovaný ako prevádzková budova na bývanie 2 objekty boli definované ako ubytovacie zariadenia hotelového typu.

Podľa údajov zo SODB 2021, bolo podľa obdobia výstavby, najviac domov vystavaných v období po roku 2001, čo predstavuje 33,90% z celkového počtu. Do roku 1945 sa postavilo spolu 34 domov, čo predstavuje 28,81%. V období rokov 1946 až 1980 sa postavilo 37 domov (31,36%). Najmenej bytov sa postavilo v období medzi rokmi 1981 až 2000, čo spolu predstavuje 6 bytov (5,08%). Pri 1 dome (0,85%), nebolo obdobie výstavby zistené.

Podľa údajov zo SODB 2021, sa ku dňu sčítania nachádzalo na území obce Malatíny až 59 neobývaných domov, čo predstavuje presnú polovicu (50%) z celkového počtu domov.

Bytový fond

Podľa údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov, sa z celkového počtu 143 bytov, 107 bytov nachádzalo v rodinných domoch (74,83%), a 26 bytov sa nachádzalo v bytových domoch (18,18%).

¹ Zdroj: https://www.zilinskazupa.sk/files/2021/08_august/23.8/vyst1.zip

Z celkového počtu 143 bytov, 2 byty (1,40%), s podlahovou plochou menšou ako 40 m². Najviac bytov s počtom 57, čo predstavuje 39,86%, malo podlahovú plochu v rozmedzí 40 až 80 m². Podlahovú plochu viac ako 100 m² malo spolu 47 bytov (32,87%). Podlahovú plochu viac ako 80 a menej ako 100 m², malo spolu 32 bytov (22,38 %). V 5 prípadoch (3,50%) nebola veľkosť podlahovej plochy zistená.

H. OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA URBANISTICKÚ KOMPOZÍCIU OBCE

Obec Malatíny má pretiahnutý, pozdĺž tvar v smere poludníkov. Rozprestiera sa od vodnej nádrže Bešeňová až do podhorskej oblasti Nízkyh Tatier. Pozostáva z troch miestnych častí. Najsevernejšiu časť a zároveň geomorfologicky najnižšie položenú časť tvoria Nižné Malatíny. Tvorí ju najmä zastavané územie severne od štátnej cesty I/18. Stredné Malatíny sa nachádzajú medzi cestou 1. triedy a areálom poľnohospodárskeho družstva. Tretiu najjužnejšiu a zároveň najvyššie položenú časť tvoria Nižné Malatíny. Všetky časti majú prevažne obytno – rekreačný charakter.

Nachádza sa tu 107 rodinných domov (SODB 2021) a 4 bytové domy s 26 bytovými jednotkami. Priemerná podlahová plocha bytovej jednotky v domoch a bytoch spolu predstavuje 91,93 m².

Malatíny majú líniový charakter zástavby, ktorý vznikol predovšetkým pozdĺž potoka Malatínka. Ich hlavnú dopravnú os dnes tvoria cesty 3. triedy III/2324 a III/2345. Historicky šlo o trasu prepájajúcu obec s vodným tokom Váhu. V rokoch 1970 až 1976 však prebiehala realizácia vodného diela Liptovská Mara, ktorá si okrem iného vyžiadala aj prekládku pôvodného koridoru bývalej Košicko-bohumínskej železnice, v úseku Liptovská Teplá - Liptovský Mikuláš. V týchto rokoch prebiehala aj realizácia diaľnice D1 v úseku Ivachnová – Liptovský Mikuláš. Zatiaľ čo na železničnej trati bol vytvorený most ponad cestu III/2345, na diaľnici tunel ani most zrealizované neboli. Týmto spôsobom bol obci Malatíny znemožnený priamy dopravný prístup k Váhu, resp. k vodnej nádrži Bešeňová.

Nižné Malatíny sa nachádzajú severne od štátnej cesty I/18, na ktorú sa napája hlavný dopravný prípoj regionálnej cesty III/2345. Popri štátnej ceste sú situované aj nadregionálne elektrického vedenie veľmi vysokého napätia, ktoré vytvárajú vizuálne oddelenie Nižných Malatín od zvyšku obce. Južnú časť Nižných Malatín tvorí areál bývalého JRD. Zástavba severným smerom pokračuje zónou malo podlažných bytových domov do výšky 2+1 NP, t.j. s dvomi úplnými podlažiami a jedným obytným podkrovím v šikmej streche. Tu sa nachádza aj obecný úrad Malatíny funkcionalistickej architektúry. Od tohto bodu sa cesta severným smerom rozvetvuje. Pozdĺž oboch vetiev je formovaná zástavba rodinných domov výšky 2 NP, max. 2+1 NP, v rámci ktorých sú citlivo integrované aj moderné rekreačné objekty individuálnej rekreácie. Viaceré sú komerčne prenajímateľné. Rázovitý charakter liptovskej dediny dotvárajú aj pôvodné remeselné objekty s murovaným prvým podlažím a dreveným poschodím, ako aj historické drevenice. Hoci ich stavebnotechnický stav nie je vyhovujúci dnešným štandardom, tvoria neoddeliteľnú kultúrno-historickú súčasť obce.

Stredné Malatíny sú situované južne od cesty 1. triedy I/18 pozdĺž regionálnej III/2324. Ide predovšetkým o rekreačnú časť obce rezortu Sojka. Tvorí ho široká škála ubytovacích a stravovacích zariadení. Ponúka ubytovanie vo viacerých budovách postavených v tradičnom slovenskom štýle, ktoré sú rozmiestnené vo veľkej záhrade. Hotel, drevenice, camping, ako aj reštaurácia, bar, bazény a wellness.

Vyšné Malatíny tvoria najjužnejšiu časť urbanizovaného územia obce, t.j. od fungujúceho areálu poľnohospodárskeho družstva južným smerom na Nízke Tatry. Ide o najextenzívnejšie osídlenú časť obce. Strieda sa tu historická výstavba tradičných dreveníc s modernými prístupmi k tvorbe drevených novostavieb. Obdobne sa tu nachádzajú aj staršie rodinné domy morálne opotrebovanej, či dokonca stavebnotechnicky nevyhovujúcej architektúry s modernými rodinnými domami. Zástavba má taktiež líniový charakter s výstavbou do 2 nadzemných podlaží 2 NP. Južným smerom obec pokračujú obecnou panelovou komunikáciou do otvorenej podhorskej krajiny Nízkyh Tatier.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Vytvoriť jasnú kompozično-prevádzkovú schému obce a vyjadriť ju v návrhu priestorového a funkčno-prevádzkového riešenia.
- V návrhu riešenia územného plánu vychádzať z princípu rešpektovania existujúcej vnútornej štruktúry obce, sústrediť sa na doriešenie a kompletizáciu existujúcej funkčnej a priestorovej kompozície.
- Rešpektovať a rozvíjať súčasné kompozičné osi územia.
- V riešení priestorovej štruktúry a kompozície sídla venovať sa priestorom styku rozdielnych urbanistických celkov, ktoré majú potenciál stať sa mimoriadne hodnotným urbánnym prostredím.
- Považovať historickú štruktúru lineárneho charakteru za ťažiskový determinant urbanistickej koncepcie.
- Formovať prepojenie osídlenia na vodné toky a krajinné prostredie.
- Z hľadiska vnútornej štruktúry obce dbať na funkčné dobudovanie a priestorové stvárnenie, existujúcich uzlov – referenčných bodov, ktoré majú potenciál stať sa zreteľnými uzlami kompozičnej štruktúry obce (verejné priestranstvá, cintoríny, areál Sojka, križovatky a pod.),
- Zachovať identitu častí obce Nižné Malatíny, Stredné Malatíny a Vyšné Malatíny, ich priestorové kompozičné zásady a charakteristickú funkčnú skladbu, navrhnúť nové využitie v územiach morálne zastaraných a funkčne nevyhovujúcich.
- Podporovať podhorský charakter územia.
- Považovať fungujúce areály poľnohospodárskej výroby ako hygienický limit využitia ich kontaktných plôch.
- Optimalizovať dostupnosť excentrickej polohy cintorínov Nižné a Stredné Malatíny.
- Považovať diaľnicu D1 ako bariéru, ktorá eliminovala priame dopravné napojenie obce k vodnej ploche Liptovskej Mary.

I. OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OBNOVU, PRESTAVBU A ASANÁCIU OBCE

- Zabezpečiť predpoklady pre obnovu a prestavbu v súčasnosti nevhodne využívaných a nevyužívaných objektov rodinných domov, dreveníc, ako aj remeselných budov a plôch, s cieľom zvýšenia kvality prostredia liptovskej obce.
- Pri obnove a prestavbe existujúcej zástavby rešpektovať podhorský charakter prostredia a väzby na prírodné okolie.
- Vytvoriť podmienky pre kvalitné napojenie územia na technickú a dopravnú vybavenosť.
- Asanácie navrhovať v nevyhnutnom rozsahu, najmä v prípade kolízie objektov s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami.

J. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ROZVOJA DOPRAVY A KONCEPCIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA

J.1. DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Severným okrajom riešeného územia obce Malatíny je vedená diaľnica D1 v správe Národná diaľničná spoločnosť, a.s. - Stredisko správy a údržby diaľnic Liptovský Mikuláš. Na území obce ide o medzikrižovatkový úsek Ivachnová – Liptovský Mikuláš, diaľkovej funkčnej klasifikácie.

Cez centrálnu časť obce Malatíny prechádza cesta 1. triedy I/18 úseku Liptovská Ľupča – Liptovský Mikuláš. Cesta je vedená v trase Žilina – Ružomberok – Poprad – Prešov – Michalovce. V zmysle STN a TP predstavuje záložnú komunikáciu, ktorá v čase plánovaných prerušení dopravy na diaľnici alebo v rámci nepredvídateľných okolností zabezpečuje plynulý a bezkolízny odklon tranzitnej dopravy.

Na cestu I. triedy I/18 sa priamo v obci napájajú dve regionálne cesty 3. triedy. Severným smerom na Nižné Malatíny cesta III/2345 a južným smerom na Stredné a Vyšné Malatíny cesta III/2324. Križovatka je priesečná, s rozšírením, bez odbočovacích pásov.

Cesta II. triedy sa na území obce nenachádza.

Základné princípy riešenia nadradenej a regionálnej dopravnej infraštruktúry stanovuje územným plánom Žilinského samosprávneho kraja v aktuálnom platnom znení. Ide o záväzný územnoplánovací nástroj regiónu, v ktorom musia byť všetky územné plány miest a obcí v kraji v súlade.

Významným dokumentom ovplyvňujúci regionálne aspekty rozvoja dopravného systému kraja je aj Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja (SURDM ŽSK). Základnou víziou SURDM ŽSK je uplatnenie prvkov udržateľnej mobility kraja, predovšetkým zmenou del'by prepravnej práce v prospech hromadnej dopravy s cieľom zníženia negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie.

Aktuálne trendy rozvoja dopravy Žilinského kraja sú formulované v novopripravovanej územnoplánovacej dokumentácii Žilinského kraja (AŽ Projekt, s.r.o.) V oblasti zabezpečenia udržateľnej dopravnej (vnútornej a vonkajšej) dostupnosti kraja je podľa dokumentácie najvyššou prioritou ŽSK realizácia integrovaného dopravného systému kraja (IDS). IDS je sofistikovaný a koordinovaný systém vzájomnej nadväznosti prímestskej autobusovej dopravy (ďalej len „PAD“), mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“), železničnej osobnej dopravy (ďalej len „ŽOD“), individuálnej automobilovej dopravy (ďalej len „IAD“), cyklistickej a pešej dopravy. V jeho rámci má najvýznamnejšie postavenie systém hromadnej dopravy osôb. V kontexte IDS zohráva významnú podmieňujúcu rolu optimálnej funkčnosti systému dokončenie a kompletizácia výstavby siete diaľnic D1 a D3, ako aj rýchlostnej cesty R3. Ich prínos spočíva v uvoľnení kapacít ciest, ktoré v súčasnosti supľujú funkciu diaľnic a rýchlostných ciest (cesty I/11, I/12, I/18, I/59, I/60, I/65), resp. ktoré sa nachádzajú v najintenzívnejšie osídlených častiach kraja.

Optimálne riešenie dopravy v nadregionálnych súvislostiach je podmienkou a limitom ďalšieho rozvoja obce.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

Cestná doprava

- Vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie dopravnej obsluhy na celom území obce v súlade s požiadavkami platných právnych predpisov a STN.
- V riešení rešpektovať a spodrobiť koncepciu dopravnej obsluhy územia vyplývajúcu z ÚPN-R.
- Stanoviť možnosti prestavby priesečnej križovatky na cestách I/18, III/2345 a III/2324, ktorá je dnes realizovaná len s rozšírením vozovky, bez odbočovacích pásov. Nedobudované pripájacie a odbočovacie pruhy vytvára potenciálne kolíznu bodovú závalu.
- V riešení overiť možnosti realizácie v zmysle záverov a odporúčaní vyplývajúcich z novo pripravovaného ÚPN-R a tiež z SURDM ŽSK.
- Rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle platnej legislatívy.
- Vytvoriť predpoklady pre potrebné úpravy miestnych obslužných komunikácií na parametre požadované STN.
- Vytvoriť podmienky pre zabezpečenie vhodných parametrov na križovatkách komunikácií.

- Navrhnuť funkčné triedy hlavných ciest.
- Vyznačiť hranice ochranného pásma ciest v zmysle platných právnych predpisov.

Železničná doprava

- Rešpektovať ochranné pásma hlavnej železničnej trate č. 180 (105) v zmysle platnej legislatívy, ktorá prechádza najsevernejším cípom katastra obce.

Verejná doprava

- Navrhnuť zabezpečenie dopravnej obsluhy územia verejnou dopravou,
- V riešení preveriť možnosti zvýšenia podielu hromadnej dopravy vo verejnej doprave.
- Podporiť regionálne snahy integrácie železničnej a autobusovej dopravy.
- Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.

Pešia a cyklistická doprava

- Pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov.
- Zohľadniť regionálne a nadregionálne koncepcie, stratégie a plány rozvoja cyklo dopravy.
- Podporiť rozvoj cyklotrás v území, vrátane vytvorenia predpokladov pre budovanie segregovaných priestorov pre cyklistov formou cyklochodníkov.
- Cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu.

Statická doprava

- V riešení územného plánu zhodnotiť súčasný stav statickej dopravy a stanoviť požiadavky na spôsob zabezpečenia potrebných kapacít statickej dopravy.
- Vytvoriť predpoklady pre udržateľný spôsob zabezpečenia nárokov na statickú dopravu.

J.2. TECHNICKÉ VYBAVENIE

Väčšina obyvateľov je napojená skupinový vodovod privedený z vodného zdroja „Demänovská dolina“ v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti. Kapacita vodojemu Malatíny je postačujúca. V obci sú na mnohých miestach k dispozícii aj studne, ktorých kvalita vody je doposiaľ vykonaných hodnotení vyhovujúca.

V súčasnosti v obci verejná kanalizácia vybudovaná nie je. Podľa SODB 2021 splaškové odpadové vody sú odvádzané do žump (76 domov, čo je asi 64 %), domácou čističkou odpadových vôd (ČOV) disponuje 35 domov (asi 30 %), bez kanalizácie je 5 domov (4 %). Podľa Programu rozvoja obce Malatíny na roky 2021-2027 ich technický stav nie je vyhovujúci, nie sú vodotesné, sú nevhodne prevádzkované a vyprázdňované, čím hrozí unikanie odpadových vôd do podzemných vôd, čím ohrozujú ich kvalitu.

Zásobovanie elektrickou energiou sa realizuje vzdušným vedením z nadradenej energetickej sústavy 22 kV z rozvodne 110/22 kV Lisková. Domácnosti a ostatné objekty sú na ňu napojené prostredníctvom dvoch trafostaníc - stožiarového typu v časti Nižné Malatíny (147-TS MALATÍNY OBEC) a murovaného typu v časti Stredné Malatíny (TS MALATÍNY INVEST). V tesnej blízkosti (na území k. ú. obce Partizánska Ľupča) bola zriadená murovaná trafostanica určená pre rozvojové územie rozprestierajúce sa severozápadne od križovania cesty I/18 a III/2345. Kapacita elektrickej siete je v súčasnosti značne vyťažená, čo sa má zmeniť po dobudovaní ďalšej trafostanice v časti Vyšné Malatíny.

Okrem toho katastrom obce prechádzajú východo-západným smerom elektrické vedenia SEPS (Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.) 2 x 400 kV a 2 x 220 kV.

Obec nie je plynofikovaná. V zmysle Územného plánu regiónu Žilinského samosprávneho kraja plánované je vybudovanie strednotlakového plynovodu (STL2) od Ružomberka smerom na Liptovský Mikuláš, odkiaľ bude možné napojenie aj pre obec Malatíny.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- V riešení územného plánu vytvoriť podmienky pre pokrytie nárokov na technické vybavenie územia obce.
- Rešpektovať existujúce vedenia a zariadenia technickej vybavenosti vrátane ich ochranných pásiem v zmysle platných právnych predpisov.

Vodné hospodárstvo

- Zohľadniť spracované dokumentácie pre obnovu a dobudovanie vodovodov a kanalizácií obce.
- Zhodnotiť zmenu nárokov na zásobovanie vodou vo väzbe na riešenie ÚPN.
- Navrhnuť koncepciu zabezpečenia zásobovania vodou prípadných nových rozvojových území.
- V riešení rešpektovať existujúce zariadenia a rozvody vodovodnej siete.
- Zhodnotiť potrebu úprav vedení a zariadení existujúcej vodovodnej siete vo väzbe na riešenie ÚPN a zmenu kapacitných nárokov.
- Vodovodnú sieť riešiť s ohľadom na zabezpečenie potreby pitnej a rovnako i požiarnej vody.
- Stanoviť v ÚPN podmienky pre dobudovanie kanalizačnej siete, vrátane potrebných zariadení, na odvedenie splaškových odpadových vôd.
- Navrhnuť spôsob odvedenia dažďových vôd.
- Stanoviť požiadavky na zvýšenie miery zachytávania dažďových vôd v území.
- Rešpektovať ochranu vodných tokov a zariadení, vrátane ich inundačných území.
- Podporovať realizáciu zariadení protipovodňovej ochrany.

Zásobovanie energiami

- Rešpektovať vybudovanú infraštruktúru vedení a zariadení zvlášť vysokého napätia 400 kV a veľmi vysokého napätia 220 kV.
- Rešpektovať plánované vybudovanie strednotlakového plynovodu (STL2) od Ružomberka smerom na Liptovský Mikuláš, ktorého koridor definuje Územný plán VÚC Žilinského kraja v platnom znení a overiť jeho možnosti pre využitie plynofikácie obce.
- Navrhnuť systém zásobovania energiami v kontexte zámerov urbanistického formovania funkčno-priestorovej štruktúry obce, v súlade s jeho funkčnými a priestorovými charakteristikami a jeho kvantitatívnymi potrebami pri efektívnom využití existujúcej infraštruktúry územia.
- Zhodnotiť predpokladané nároky na nárast potreby elektrickej energie.
- Nové trasy vedení VN a NN navrhovať v kábelovom prevedení.
- V riešení uvažovať s budovaním kábelovej 22 kV siete s kompaktnými trafobunkami.
- Vytvoriť predpoklady pre preložky existujúcich vedení kolidujúcich s existujúcou, prípadne navrhovanou zástavbou.
- Podporovať diverzifikovanú štruktúru výroby energie.

K. POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSEM VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA

K.1. OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY

Takmer celé riešené územie obce Malatíny sa nachádza v 1. stupni územnej ochrany prírody, okrem južnej časti, kde zasahuje ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry NAPANT. V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. platí na území NAPANT 3. stupeň ochrany a na území ochranného pásma NAPANTu platí 2. stupeň ochrany.

Severnú hranicu riešeného územia zasahuje aj Biokoridor regionálneho významu Bk4r. Váh, vymedzený v zmysle regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Liptovský Mikuláš.

V území sú vymedzené tri biotopy európskeho významu Lk1 (6510), Lk3 a Kr9. Lk1 (6510) predstavuje nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 mezofilné pasienky a spásané lúky a biotop Kr9 vřbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek.

V území sú vymedzené dva biotopy národného významu. Lk6 ako podmáčané lúky horských a podhorských oblastí a tiež Ra7 ako sukcesne zmenené slatiny.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY:

- V územnom pláne premietnuť a rešpektovať chránené územia prírody, vrátane ich ochranných pásiem, ako aj iné biologicky a esteticky významné územia a prvky z hľadiska biodiverzity a stability krajiny.
- Zohľadniť požiadavky tvorby územného systému ekologickej stability regionálnej úrovne v zmysle ÚPN-R v znení zmien a doplnkov, resp. v zmysle RÚSESu okresu Liptovský Mikuláš.
- Zohľadniť požiadavky tvorby územného systému ekologickej stability miestnej úrovne, rešpektovať jeho vymedzené prvky, vrátane navrhovaných ekostabilizačných opatrení, v zmysle Krajinoekologického plánu spracovaného v rámci prieskumov a rozborov ÚPN, prípadne ostatných dostupných podkladov.
- Rešpektovať územne vymedzené biotopy európskeho významu a biotopy národného významu.
- Vytvoriť predpoklady pre zachovanie poľnohospodárskej produkcie vo vzťahu ku klimatickým zmenám, vrátane zavlažovania pôdy, ako aj pre odvádzanie prívalových dažďov.
- Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy.
- Rešpektovať a zachovať sieť vodných tokov.

K.2. KULTÚRNE DEDIČSTVO

V rámci obce sa nezachovali významnejšie stavby, ktoré by boli zahrnuté do zoznamu pamiatok, a preto tu nebola vyhlásená žiadna kultúrna pamiatka.

V časti Vyšné Malatíny je evidované 1 bývalé vidiecke šľachtické sídlo: murovaná, baroková kúria Lacka Malatínskeho, z 18. storočia (v minulosti jediná murovaná stavba v tejto osade).

Z ostatných pamiatok možno uviesť murovanú zvoničku nad Nižnými Malatínami a Kaplnku v Petríkovej horičke nad Vyšnými Malatínami.

V Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenska (ďalej len CEANS) v katastri obce Malatíny nie je evidované žiadne archeologické nálezisko. Krajský pamiatkový úrad Žilina eviduje v katastri obce Malatíny dve polohy, pri ktorých boli počas obhliadky a archeologického výskumu potvrdené archeologické nálezy z obdobia bronzovej doby, stredoveku a novoveku.

Pri riešení koncepcie územného rozvoja obce Malatíny chápať ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva nielen z hľadiska ochrany pamiatok, ale aj v širšom zábere z hľadiska celkového kultúrno-historicko-spoločenského odkazu v rozsahu celého vývoja osídlenia, jeho charakteristických znakov a zachovania identity prostredia.

Kultúrne dedičstvo rešpektovať a ochraňovať predovšetkým prostredníctvom ochrany pamiatok (v zmysle ustanovení zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov).

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Rešpektovať národné kultúrne pamiatky, zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu ministerstva kultúry SR,
- Považovať neevidované prvky s kultúrno-historickými hodnotami ako súčasťou krajiny obce, keďže sú svedectvom histórie, dotvárajú krajinný ráz a kolorit územia.
- Podporovať vytvorenie zoznamu pamätihodností obce.
- Zohľadniť nehnuteľnosti s pamiatkovou hodnotou, ktoré je možné zaradiť medzi pamätihodnosti obce.
- Zabezpečiť ochranu archeologických nálezísk a lokalít s archeologickými nálezmi a podporovať prezentáciu lokalít a nálezov – z urbanistického aj kultúrno-historického hľadiska.
- Zohľadniť podklady a odporúčania príslušného krajského pamiatkového úradu.
- Evidovať archeologické náleziská, resp. zaniknuté ohradené areály v mieste historickej križovatky, evidované na lidarových snímkach.

K.3. OCHRANA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSIEM

Na území obce sa nenachádzajú evidované prírodné zdroje ani ložiská nerastov, vymedzené podľa osobitných predpisov.

Odvetvie ťažby nerastných surovín sa musí riadiť najmä zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), vyhláškou MŽP SR č. 51/2008 Z. z., ako aj zákonom č. 44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Na území obce sú podľa registra zosuvov, vedený Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, evidované aktívne, potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Tieto územia sú považované ako plochy so zvýšenou ochranou podľa vyhlášky MŽP, §12 ods.4 písm. o).

Pri realizácii výstavby v ohrozených územiach zosuvmi je potrebné zabezpečiť technickými opatreniami náležité opatrenia, t.j. pri nižších stupňoch projektovej dokumentácie, resp. pri realizácii stavieb je potrebné prispôsobiť zakladanie stavieb, ako aj prípadné spevnenia svahov.

Pred výstavbou objektov na evidovaných zosuvných územiach s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov (plochách vyžadujúcich zvýšenú ochranu) bude potrebné posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

L. POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY TRÁS NADRADENÝCH SYSTÉMOV DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

V územnom pláne je potrebné rešpektovať existujúce trasy nadradených systémov dopravného a technického vybavenia vrátane ich ochranných pásiem vyplývajúcich z platných právnych predpisov.

V územnom pláne je potrebné vymedziť koridory pre trasy nadradených systémov dopravného a technického vybavenia navrhovaných v Územnom pláne regiónu Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov.

V územnom pláne je potrebné preveriť možnosti vymedzenie koridorov pre trasy nadradených systémov dopravného a technického vybavenia, odporúčaných v územnoplánovacích podkladoch, stratégiách, programoch a koncepciách Žilinského samosprávneho kraja.

M. POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA

Z hľadiska požiarnej ochrany zabezpečiť ochranu obyvateľstva rešpektovaním všetkých, mierke spracovania územného plánu zodpovedajúcich, relevantných požiadaviek a podmienok ochrany pred požiarom a to najmä, návrhom komunikačného systému ciest, ktorý umožní rýchly prístup požiarnej techniky do všetkých častí sídla a návrhom napojenia územia na nevyhnutnú technickú infraštruktúru potrebnú pre zabezpečenie požiarnej ochrany.

Záujmy civilnej ochrany riešiť v súlade s platnými právnymi predpismi o civilnej ochrane obyvateľstva v platnom znení a vyhlášky Ministerstva vnútra o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Zásady protipovodňovej ochrany stanovuje Zákon o ochrane pred povodňami v platnom znení.

- Rešpektovať existujúce zariadenia a pripravované zámery v oblasti protipovodňovej ochrany.
- Rešpektovať záplavové územie storočnej vody Q100 ako inundačné územie v zmysle Zákon o ochrane pred povodňami.
- Zachovať ochranné pásma vodných tokov.
- Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí.
- Zaradiť stavby protipovodňovej ochrany medzi verejnoprospešné stavby.
- Vytvárať územno - technické predpoklady na úpravu odtokových pomerov, protipovodňových opatrení a revitalizáciu vodných tokov.
- Podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia.
- Obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.

N. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE S PRIHLIADNUTÍM NA HISTORICKÉ, KULTÚRNE, URBANISTICKÉ A PRÍRODNÉ PODMIENKY ÚZEMIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA STAVBY UŽÍVANÉ OSOBAMI S OBMEDZENOU SCHOPNOSŤOU POHYBU

Priemet urbanistickej koncepcie do územia bude diferencovaný podľa jednotlivých charakteristík priestorov a ich urbanistických potenciálov. Navrhnuté riešenie má vytvoriť jednotný a transparentný

systém regulácie, ktorý umožní optimalizáciu funkčného využitia a priestorového usporiadania celej škály priestorov na území obce (v priestorovo stabilizovaných územiach, v priestoroch s nevhodne usporiadanou štruktúrou, či nevhodnou funkčnou náplňou, v priestoroch s nevyužitým potenciálom, najmä v polohe významných kompozičných osí a uzlov, v rozvojových územiach).

Pre celé riešené územie obce je potrebné stanoviť jednak rozvojové funkcie s primeranými zastavovacími podmienkami, ako aj ochranné funkcie, kde budú možnosti novej výstavby eliminované.

Dôraz treba klásť na dôsledné a efektívne využívanie disponibilných plôch s vysokou mierou územného potenciálu, daného najmä vzťahom k ťažiskovým verejným priestorom, k dopravným systémom a technickému vybaveniu územia. V jednotlivých typoch priestorov je potrebné zohľadňovať nasledovné princípy:

STABILIZOVANÉ ÚZEMIA

- Zachovať účel využitia územia, keďže zodpovedá jeho optimálnemu využitiu.
- Vytvoriť predpoklady pre primerané zvýšenie intenzity využitia územia formou dostavby prieluk, nadstavbami a dostavbami, pri zachovaní charakteru podhorskej liptovskej zástavby.
- Umožniť výstavbu objektov, ktoré by vylepšili kvalitatívne charakteristiky prostredia – priestorové, kompozičné, prípadne pozitívne zvýšili polyfunkčnosť (vytvorenie nových pracovných príležitostí a zlepšenie dostupnosti občianskej vybavenosti v území a pod.),
- Územie a plochy, ktoré majú ustálenú funkčnú aj priestorovú podobu je potrebné stabilizovať, keďže tvoria kostru lineárnej štruktúry obce.
- V stabilizovaných urbanistických štruktúrach, ktoré sú z hľadiska kompozície reprezentované ucelenými územnými časťami, podporovať dotváranie a stabilizovanie charakteristického obrazu týchto častí a nepripustiť nevhodnými zásahmi ich výtvarno - architektonickú znehodnotenie a funkčné znejasnenie,
- Rešpektovať v území zeleň historických cintorínov.

ROZVOJOVÉ ÚZEMIA

- Formovať nové urbanistické hodnoty s dôrazom na kompozičnú a priestorovú nadväznosť na okolitú štruktúru.
- Rešpektovať danosti územia a využiť jeho prirodzený potenciál.
- Koordinovať výstavbu objektov s cieľom vytvorenia urbanistických väzieb na okolité územia.
- Zabezpečiť potrebnú úroveň dopravnej a technickej infraštruktúry, ako základný predpoklad rozvoja územia.
- Chrániť územie obce pred neprimeranou viac podlažnou hmotovo – priestorovou výstavbou.

PRIESTORY S NEVYUŽITÝM POTENCIÁLOM

- V územiach s nízkou intenzitou využitia je potrebné vytvoriť predpoklady pre ich prestavbu s cieľom efektívnejšieho využívania a výraznejšieho zapojenia do priestorovej štruktúry obce.
- Podporovať rekonštrukcie historických dreveníc a bývalých tradičných remeselných budov.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Premietnuť do návrhu zámery, s ktorých realizáciou sa už začalo, prípadne je pre nich vydané právoplatné povolenie.
- V územiach s nízkou intenzitou využitia, prípadne s neusporiadanou štruktúrou alebo nevhodnou funkčnou náplňou vytvoriť predpoklady pre ich prestavbu s cieľom efektívnejšieho využívania a výraznejšieho zapojenia do priestorovej štruktúry obce.
- V riešení vytvoriť predpoklady pre rozvoj verejných priestorov obce a ich vzájomné väzby.
- Podporovať výstavbu cyklistických a turistických trás a náučných chodníkov.
- Návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých urbanistických blokov vyjadriť formou stanovenia regulatívov využitia územia.
- Podporovať aktivity viazané na ekologické a udržateľné využívanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy.
- Podporovať činnosti primárneho sektora hospodárstva.
- Umožniť transformáciu nevyužívaných, morálne opotrebovaných a stavebnotechnicky nekvalitných areálov, dvorov a majerov na nové funkcie inovatívneho charakteru.
- Racionálne využívať plochy krajinej zelene pre rekreáciu v prírodnom prostredí.
- Stanoviť požiadavky na adaptáciu sídelného prostredia na klimatickú zmenu.

O. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A VÝROBY

O.1. BÝVANIE

Z hľadiska sídelného prostredia je obec tvorená predovšetkým individuálnym bývaním v rodinných domoch, ktorým sekundujú budovy individuálnej rekreácie. I keď plochy bývania tvoria je len cca 2 % z plochy celej obce, predstavujú rozhodujúci faktor funkčno priestorovej organizácie obce. Prevažujú samostatne stojace rodinné domy. Typologicky sú zastúpené pôvodné vidiecke až remeselné budovy, ktoré postupom času dopĺňajú, až nahrádzajú novostavby.

Základným cieľom v rozvoji bývania je vytváranie dostatočnej ponuky bývania z hľadiska rozsahu, veľkosti, polohovej a kvalitatívnej charakteristiky bytov, a tým vytvárania podmienok pre všetky sociálne skupiny obyvateľstva.

PRE ROZVOJI UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Kvantifikovať predpokladané požiadavky na potrebu domov a bytov, navrhnuť štruktúru funkčných plôch zodpovedajúcu jednotlivým formám domovej a bytovej výstavby.
- Vychádzať pri formulovaní cieľov rozvoja kvantitatívnej úrovne bývania z aktuálnej koncepcie bytovej politiky.
- Zohľadniť polohu obce, a tým aj funkčno – štrukturálnu úlohu obce Malatíny v prímestskom prostredí okresného mesta Liptovský Mikuláš,
- V návrhu koncepcie rozvoja bývania a bytovej výstavby zohľadňovať predovšetkým tieto trendy:
 - zvyšovanie záujmu o bývanie v rodinných domoch,
 - zvyšovanie štandardu obytnej plochy pripadajúcej na 1 obyvateľa,

- potrebu bytov pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva a byty malometrážne a penziónového typu pre najstarších občanov,
 - možnosti rozšírenia bytového fondu formou nadstavieb podkrovných bytov v bytových domoch v rámci obnovy a rekonštrukcie existujúceho bytového fondu.
- V návrhu urbanistickej koncepcie využitia územia a funkčného a priestorového usporiadania uvažovať s rozvojom bytového fondu podľa spracovaných variantov demografického vývoja obce.
 - Vychádzať pri riešení z predpokladu poklesu obložnosti bytov a zohľadnenia prirodzeného odpadu bytového fondu.
 - Vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie kvality obytného prostredia v zmysle platných právnych predpisov a STN.
 - Podporovať rekonštrukcie dreveníc ako súčasti kultúrno-historických daností územia.

0.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Z dôvodu nižšieho počtu obyvateľov je dostupnosť k občianskej vybavenosti limitovaná. Obyvatelia sú v mnohých prípadoch nútení využívať prevádzky a inštitúcie vo väčších obciach alebo priamo v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

Obecný úrad sa nachádza v časti Nižné Malatíny, súčasťou je kultúrny dom. Plnohodnotne zabezpečuje administratívno-správne fungovanie obce.

Najbližšie supermarkety sa nachádzajú v susedných obciach Ľubel'a a Partizánska Ľupča.

V areáli Sojka rezort sa nachádza reštaurácia a retro bar.

Z dôvodu nízkeho počtu obyvateľov a žiakov v obci Malatíny sa nenachádza ani MŠ ani ZŠ. Deti dochádzajú do spádovej MŠ resp. ZŠ Partizánska Ľupča, resp. do ZŠ Liptovský Mikuláš, kde sa nachádzajú aj ďalšie vzdelávacie inštitúcie.

Spádové ambulancie všeobecného lekára pre dospelých je v meste Liptovský Mikuláš a v susednej obci Partizánska Ľupča. Ďalšie ambulancie všeobecného lekára pre dospelých, gynekológia a stomatológia sa nachádzajú v okresnom meste Liptovský Mikuláš, kde je lokalizovaná aj najbližšia nemocnica s poliklinikou (cca 13,5-15 km, resp. 14-16 min. autom). Spádová ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast je lokalizovaná v susednej obci Ľubel'a.

Najbližšia lekáreň sa nachádza v susednej obci Ľubel'a.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Sledovať občiansku vybavenosť v dvoch rovinách, ktoré predstavujú:
 - nekomerčná vybavenosť, t.j. komunálna, resp. verejnoprospešná vybavenosť, ktorá predstavuje aktivity zabezpečujúce predovšetkým potreby obyvateľov obce,
 - komerčná vybavenosť a voľnotrhové služby, ktorá pokrýva dopyt obyvateľov, návštevníkov i podnikateľov.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj a intenzifikáciu zariadení pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť.
- Podporovať vznik zariadenia predškolského vzdelávania.
- Doplniť menšie kultúrno-spoločenské zariadenia v obytnom území.

- Rozvíjať športovo-rekreačné aktivity v rámci existujúcich areálov, ako i v pripravovaných rozvojových lokalitách.
- Vytvárať vhodné podmienky pre situovanie malých súkromných zdravotných zariadení, ktoré vznikajú v dôsledku odštátnenia sekundárnej zdravotnej starostlivosti.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj zariadení sociálnej starostlivosti (zariadení pre seniorov, domovov sociálnych služieb, doliečovacích zariadení, domova pre osamelých rodičov, denného stacionára), v súlade s aktuálnymi požiadavkami.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj existujúcich zariadení kultúry, umenia a osvetu.
- Vytvoriť predpoklady pre doplnenie menších kultúrno-spoločenských zariadení.
- Navrhnuť v prípade potreby ďalších zariadení verejnej administratívy a správy ich lokalizáciu z hľadiska kritérií prístupu a dostupnosti.
- Vytvoriť podmienky pre rozvoj vybavenosti v súlade s vývojom potrieb obyvateľov a návštevníkov obce.
- Podporovať vznik inovatívnych foriem služieb a aktívneho relaxu.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu.
- Zabezpečiť podmienky pre zvyšovanie kvality poskytovaných služieb z hľadiska uspokojovania potrieb účastníkov cestovného ruchu.
- Vytvoriť územnoplánovacie predpoklady pre rozvoj súkromného podnikania (ponuka disponibilných plôch, vybudovaná technická infraštruktúra, zabezpečenie dopravnej obsluhy).

0.3. VÝROBA A POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Hospodárstvo

Obec Malatíny predstavuje menšie sídlo, ktoré z hľadiska hospodárskej štruktúry plní iba obmedzené funkcie. Na území obce je lokalizovaný rezort cestovného ruchu (Sojka rezort), ktorý môžeme označiť ako za najväčšieho zamestnávateľa v obci a jej okolí. Obec má vidiecky ráz a dominantnou funkciou je bývanie, čomu zodpovedná aj rozloženie pracovných príležitostí v obci, ktoré je limitované. Táto skutočnosť je ovplyvnená najmä blízkosťou lokalizácie okresných miest Liptovský Mikuláš, resp. Ružomberok, ktoré poskytujú dostatok pracovných príležitostí rozmanitého charakteru. Uvedené dokladá aj štatistika dochádzajúcich a odchádzajúcich (za prácou alebo do školy), kde počet odchádzajúcich bol, podľa SODB 2021, na úrovni 101 obyvateľov a počet dochádzajúcich bol iba 27. To jasne ukazuje malý počet pracovných príležitostí priamo v obci a väčší podiel obyvateľstva, ktorý musí za prácou (alebo do školy) dochádzať z obce.

Podľa výsledkov ostatného SODB z roku 2021 bolo 123 ekonomicky aktívnych obyvateľov (pracujúcí), z čoho takmer 60 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovala v sektore služieb, 22 % v sektore priemyslu a stavebníctva a 7 % v odvetví poľnohospodárstva a 2 obyvatelia pracovali v odvetví ťažby a dobývania (pozn.: približne 13 % obyvateľstva neuviedlo odvetvie pracovnej činnosti).

Na rozdiel od okresu Liptovský Mikuláš má významnejšie postavenie práve odvetvie poľnohospodárstva, kde pracuje relatívne vyšší podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Poľnohospodárstvo je úzko späté s materiálnym, sociálnym a kultúrnym rozvojom vidieka. Preto by sa mal ďalší rozvoj vidieka opierať o zachovanie životaschopnosti vidieckeho osídlenia prostredníctvom rozvoja zamestnanosti a infraštruktúry s ohľadom na mimoprodukčnú funkciu poľnohospodárstva.

V oblasti priemyselnej výroby a stavebníctva je významné najmä odvetvie drevospracujúceho priemyslu a oblasti súvisiace so stavebníctvom. V sektore služieb je významné odvetvie Ubytovacie a stravovacie služby čo súvisí s lokalizáciou významnejších ubytovacích kapacít priamo obci (Sojka

rezort) a ponukou súvisiacich služieb ako ubytovanie (hotel, apartmány, drevenice a autokemping), reštaurácia a (retro) bar.

Na území obce Malatíny pôsobí aktuálne 59 podnikateľských subjektov. Celkový počet podnikateľských subjektov je pomerne stabilný s mierne stúpajúcou tendenciou. Väčšinu tvoria drobní podnikatelia, živnostníci, resp. fyzické osoby - podnikatelia. Evidovaný nárast podnikateľských subjektov vytvára dobrý predpoklad pre ďalší rozvoj hospodárskej základne obce.

Priestorová štruktúra hospodárstva

Významné hospodárske činnosti na území obce sú spojené s ubytovacími a stravovacími službami (Sojka rezort). Tieto aktivity (hotel, ubytovanie v apartmánoch, ubytovanie v dreveniciach, autokemping, reštaurácia, (retro) bar) sú rozmiestnené v južnej časti katastra obce južne od cesty I/18 pozdĺž hlavnej cesty prechádzajúcej obcou.

Priestorová štruktúra ďalších hospodárskych činností na území obce je situovaná v areáloch (bývalých) poľnohospodárskych družstiev, kde sa nachádzajú prevádzky poľnohospodárskej výroby, resp. skladového hospodárstva. Jeden z areálov sa nachádza v severnej časti katastrálneho územia obce Malatíny (severne od cesty I/18) a druhý areál sa nachádza v miestnej časti Vyšné Malatíny, v južnej časti katastra obce Malatíny, južne od cesty I/18.

Ekonomická aktivita a nezamestnanosť

V roku 2021 sa podľa sčítania SODB 2021, na území obce Malatíny nachádzalo 127 ekonomicky aktívnych osôb (EAO). Skupina EAO, ktorá tvorila 52% z celkového počtu všetkých obyvateľov, bola tvorená skupinou 102 pracujúcich obyvateľov, 14 pracujúcimi dôchodcami, 8 nezamestnanými a v prípade obce Malatíny, 3 osobami, ktoré boli na materskej dovolenke.

Miera ekonomickej aktivity, ktorá bola vypočítaná ako počet ekonomicky aktívnych obyvateľov / počet obyvateľov vo veku 15+ rokov) x 100, dosahovala v roku 2021, na území obce Malatíny hodnotu 60,77%. Okresná hodnota okresu Liptovský Mikuláš bola na úrovni 61,16%, hodnota Žilinského kraja na úrovni 61,6% , a celorepublikový priemer mal v roku 2021 hodnotu 59,66%.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

Cieľom riešenia je urbanistickými a územnoplánovacími prostriedkami vytvoriť podmienky pre optimálny rozvoj hospodárskej základne pri efektívnom využití výrobných plôch a bez negatívneho dopadu na kultúrno-historické hodnoty, na obytné územie a súčasne tak vytvárať podmienky pre podporu rozvoja hospodárskej základne s cieľom posilnenia ekonomického potenciálu územia a vytvorenia pracovných príležitostí.

- Vytvoriť podmienky pre ekologické, racionálne a udržateľné poľnohospodárstvo a lesníctvo.
- V riešení podporiť transformáciu nevyužívaných výrobných - obslužných areálov a starších poľnohospodárskych majerov na nové funkčné využitie.
- Plochy výroby prednostne lokalizovať pri existujúcich areáloch poľnohospodárskej výroby a výrobných služieb.
- Pre ľahkú a nezávadnú výrobu a podnikateľské aktivity rezervovať plochy s minimálnymi, prípadne žiadnymi negatívnymi dosahmi na okolité prostredie.
- Uprednostňovať transformáciu poškodených urbanizovaných území typu brownfield pred novovznikajúcimi plochami v krajine.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj podnikateľských aktivít v založených areáloch a hospodárskych areáloch.
- Navrhnuť vhodné dopravné napojenie územia s minimalizáciou dopadu na ostatné územie obce.
- Uvažovať s lokalizáciou drobných výrobných aktivít bez negatívneho dopadu na životné prostredie aj v rámci existujúceho obytného územia.

- V návrhu územného plánu stanoviť regulatívy funkčného využitia pre jednotlivé územné celky z hľadiska možností lokalizácie výrobných aktivít.

0.4. REKREÁCIA, ŠPORT, CESTOVNÝ RUCH A TURIZMUS

Obec je súčasťou regionálneho cestovného ruchu Liptova, resp. Žilinského kraja, ktorý využíva atrakcie Vysokých Tatier, Nízkych Tatier, ako aj Liptovskej kotliny.

Malatíny sú východným bodom pre turistiku v širšej oblasti Liptova. Obyvatelia aj návštevníci môžu využiť blízkosť Liptovskej Mary a Vodného parku Bešeňová a blízkych pohorí Nízke Tatry a Chočské vrchy. V regióne sú rozvinuté aj zimné športy, najmä lyžiarske stredisko Jasná.

Súčasťou súkromného areálu autokempingu je multifunkčné ihrisko.

V obci sa nachádza niekoľko ubytovacích zariadení prevažne súkromného charakteru.

Z hľadiska cykloturistiky je možné využiť spojovaciu cykloturistickú trasu (9406 – Partizánska Ľupča – Malatíny – Liptovská cyklomagistrála), ktorá do obce vstupuje od západu po ceste I/18 a ďalej pokračuje na juh cez Stredný a Vyšný Malatín, odkiaľ pokračuje nahor údolím potoka Malatínka a Kolárová k cyklorácestníku Čerpiator – Bielo, kde sa napája na Liptovskú cyklomagistrálu (už mimo katastra obce).

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj rekreačných území.
- Funkčno-priestorový systém rekreácie založiť na posilnení existujúcich rekreačných a športových území.
- Zohľadniť územný generel cestovného ruchu Žilinského samosprávneho kraja.
- Zohľadniť cyklostratégiu „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“.
- Podporovať rozvoj cestovného ruchu vo väzbe na existujúce zariadenia.
- Vytvoriť predpoklady pre revitalizáciu nevyužívaných areálov.
- Intenzifikovať a valorizovať aktivity športu a rekreácie v rámci areálu futbalového štadióna, ako aj prilahlých plôch.
- Pri návrhu rozvoja rekreačných území rešpektovať charakter podhorskej krajiny, scenériu a krajinný obraz Nízkych a Vysokých Tatier.
- Zhodnotiť súčasný stav, vyjadriť potrebu výstavby nových zariadení športu a v prípade potreby navrhnúť ich lokalizáciu.
- Športovo-rekreačné aktivity rozvíjať primárne v rámci existujúcich zariadení podporovať využitie športovísk v rámci školských areálov obyvateľmi prilahlých obytných území aj mimo prevádzky školských zariadení.
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj zariadení športu v rámci nových rozvojových území.

0.5. ZELEŇ

Základné rozdelenie spočíva v prerozdelení na krajinnú zeleň prírodného charakteru a na zeleň urbanizovaného prostredia s prírode blízkymi úpravami.

Zeleň nachádzajúca sa prevažne v nezastavanom území zastupujú lesy, nelesná stromová vegetácia, brehové a sprievodné porasty vodných tokov, trvalé trávne porasty, ako aj stromoradia a aleje.

Zeleň urbanizovaného prostredia, resp. zeleň sídla možno hodnotiť na základe viacerých kritérií. Z hľadiska režimu prístupnosti ide o plochy verejne prístupnej zelene, plochy verejne neprístupnej zelene (napr. zeleň záhrad pri rodinných domoch) a plochy pre verejnosť s obmedzeným režimom prístupnosti zelene (napr. cintoríny). Z pohľadu plnenia funkcie je možné zeleň rozdeliť do dvoch kategórií zeleň v hlavnej funkcii a zeleň v doplnkovej funkcii. Následne možno identifikovať konkrétne typy zelene. Ide najmä o sadovnícky upravenú zeleň verejných komunikačných priestorov, zeleň bývania, zeleň občianskej vybavenosti, cintoríny, záhrady, zeleň pri rekreačných chatách, sprievodná zeleň vodných tokov a vodných plôch, sprievodná zeleň dopravných línii, ochranná a izolačná zeleň, zeleň výrobných a skladových areálov alebo zeleň areálov poľnohospodárskej výroby či zeleň areálov technickej vybavenosti.

Cieľom riešenia je vytvorenie funkčno-priestorového systému sídelnej a krajinskej zelene.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Navrhnuť podmienky využitia jednotlivých plôch zelene.
- Pri návrhu krajinskej zelene vychádzať najmä z Krajinoekologického plánu obce, spracovaného v rámci prieskumov a rozborov územného plánu.
- Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu ochrannej a izolačnej zelene výrobných, skladových a remeselných areálov.
- Revitalizovať plochy sídelnej zelene krajinnárskymi úpravami.
- Pripraviť podmienky pre adaptované sídelné prostredie na klimatickú zmenu.
- Zachovať produktívne plochy ovocných sádov a vinogradov.
- V návrhu zelene zohľadniť požiadavky na realizáciu náhradnej výsadby formou návrhu nových plôch sídelnej zelene i revitalizáciou už existujúcich plôch sídelnej a krajinskej zelene.

0.6. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Pri riešení problematiky odpadového hospodárstva vychádzať z platného programu odpadového hospodárstva.
- Vytvoriť predpoklady pre efektívne, bezkolízne a udržateľné nakladanie s odpadom na území obce.

P. POŽIADAVKY Z HĽADISKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PRÍPADNE URČENIE POŽIADAVIEK NA HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V koncepcii starostlivosti o životné prostredie je potrebné stanoviť zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia, navrhnuť opatrenia na elimináciu, alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine, navrhnuť opatrenia na zachovanie a obnovenie krajinnno-estetických hodnôt územia.

Do návrhu je potrebné doplniť aktuálne údaje o stave a opatreniach pre jednotlivé zložky životného prostredia – voda, ovzdušie, pôda a biota, ako aj údaje o faktoroch negatívne a pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia.

PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY

- Zlepšiť štruktúru využitia územia návrhom plôch krajinej a sídelnej zelene.
- Rešpektovať drobné vodné toky na území obce.
- Zvážiť možnosti nakladania so splaškovými odpadovými vodami na území obce s ich následným čistením v ČOV.
- Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- Vytvoriť podmienky pre optimálne využívanie pôdy rešpektujúce požiadavku stabilizácie poľnohospodárskej krajiny.
- Podporovať ekologické a udržateľné lesné hospodárstvo.
- Vytvoriť predpoklady pre elimináciu veternej erózie poľnohospodárskej pôdy.
- Rešpektovať ustanovenia Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- Rešpektovať ustanovenia zákona č.87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Q. OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY**PRI RIEŠENÍ UPLATNIŤ NASLEDOVNÉ ZÁSADY:**

- Zachovať podiel lesov a lesných pozemkov, resp. ich podiel neznižovať.
- Rešpektovať platné právne predpisy o ochrane poľnohospodárskej a lesnej pôdy najmä obmedzovaním záberov mimo vymedzených zastavaných území.
- Navrhované zábery vyhodnotiť z hľadiska perspektívneho využitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely.
- Zdôvodniť koncepciu využitia územia v kontexte s ustanoveniami zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a s ohľadom na špecifické požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, hodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy, zachovania celistvosti honov, systému existujúcich hydromeliórií a obhospodarovania pôdy.
- Zohľadniť a rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako nezastupiteľnú zložku životného prostredia a nenahraditeľný prírodný zdroj.
- Zohľadniť a rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj a umiestňovanie investičných zámerov.
- Funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu PPF a LPF a jej využitie.
- Zohľadniť, že poľnohospodárska pôda popri produkčnej funkcii plní výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu.

R. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY

V riešení ÚPN je v prípade potreby možné vymedziť aj územia, pre ktoré bude potrebné následne po schválení územného plánu obce obstarat' územný plán zóny.

S. POŽIADAVKY NA URČENIE REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Požiadavky na reguláciu územného rozvoja obce Malatíny budú spracované v súlade s §13 zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení a §12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001.

Pre účely usmerňovania budúcej stavebnej činnosti, ako aj zachovania nezastavateľných častí obce, členiť súčasne zastavané územie, novonavrhované rozvojové plochy, ako aj prírodné časti krajiny, na urbanistické, resp. regulačné bloky, ktoré predstavujú základnú jednotku pre stanovenie možností využitia územia, spolu so základnými funkčnými charakteristikami a priestorovými podmienkami možnej zástavby.

V záujme identifikovateľnosti regulatívov budúceho využitia jednotlivých častí územia obce rozdeliť celé riešené územie obce bezo zvyšku do blokov, z ktorých každý bude jednoznačne určený:

- Hranicou bloku.
- Identifikačným kódom bloku.
- Typom funkčného využitia, t.j. funkciou
- Priestorové podmienky zástavby vyjadrujúce intenzitu využitia bloku:
 - maximálna výšková hladina pre zástavbu v bloku,
 - index, koeficient alebo percento zastavaných plôch, ako určujúci ukazovateľ pre maximálny pomer plôch pozemkov zastavaných budovami a nezastavaných plôch pozemkov,
 - index, koeficient alebo percento zelených plôch, ako určujúci ukazovateľ pre minimálnym pomer plôch zelene v danom bloku,

V regulatívoch jednotlivých typov funkčného využitia stanoviť možnosti funkčného využitia a definovať spôsoby využitia pozemkov v členení na prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch. Stanoviť tak rozsah činností, pre jednotlivé priestory tak, aby sa vytváralo hodnotné prostredie a vylúčilo znehodnocovanie obytného prostredia, prípadne zabránilo vzájomnému obmedzovaniu rozdielnym a konfliktným užívaním susediacich pozemkov.

Intenzitu využitia navrhnuť v územnom pláne s podrobnosťou na blok tak, aby jej aplikáciou bolo možné usmerňovať výstavbu v súlade s požiadavkami na racionálne využitie územia a zároveň pri zachovaní kvalitatívnych charakteristík jak urbanizovaného, tak prírodného prostredia.

V prípade potreby je možné k takto regulovaným blokom osobitne formulovať aj účelové regulatívy, ktoré budú usmerňovať rozvoj, resp. chrániť hodnoty daného bloku do požadovanej podoby.

V územnoplánovacej dokumentácii je potrebné ďalej určiť zásady a regulatívy pre:

- Usporiadanie verejného občianskeho, dopravného a technického vybavenia.
- Ochranu kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov.
- Ochranu prírody a využívanie prírodných zdrojov, starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny, vrátane plôch zelene.

T. POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

V súlade s návrhom rozvoja funkčných zložiek obce navrhnúť a územne vymedziť verejnoprospešné stavby v súlade s platnými právnymi predpismi. Verejnoprospešné stavby je potrebné vymedziť v členení podľa ich funkčnej charakteristiky.

U. POŽIADAVKY NA ROZSAH A ÚPRAVU DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Územný plán obce je potrebné spracovať v súlade s platnými právnymi predpismi – zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov, a vyhlášky č.55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Požiadavky na varianty riešenia a postup spracovania

Nakoľko má obec Malatíny 244 obyvateľov (SODB 2021), spracovanie konceptu územného plánu obce sa v zmysle § 21 ods. (2) neuplatňuje.

Návrh územného plánu bude spracovaný v zmysle § 22 invariantne na základe prerokovaného, upraveného a riadne schváleného zadania územného plánu.

Na základe vyhodnotenia pripomienok z prerokovania návrhu bude spracovaný upravený návrh územného plánu obce, ktorý bude po preskúmaní podľa §25 stavebného zákona predložený na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Územný plán obce Malatíny bude spracovaný pre riešené územie, ktorým je administratívno-správne územie obce. Rozsah a obsah textovej a grafickej časti bude spracovaný v súlade s §12 vyhlášky č. 55/2001.

U.1. ČLENENIE TEXTOVEJ ČASTI

Textová časť bude vychádzať z nasledujúceho členenia:

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- Hlavné ciele riešenia a problémy.
- Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce.
- Súlad riešenia územia so zadaním.

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

- Vymedzenie riešeného územia.
- Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.
- Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.
- Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia.
- Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.
- Návrh funkčného využitia územia obce.
- Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.
- Vymedzenie zastavaného územia obce.
- Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.
- Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.
- Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.
- Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.
- Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.
- Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.
- Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.
- Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely.
- Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.
- Návrh záväznej časti.

DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

- Ak bude potrebné obsahuje doplňujúce tabuľkové alebo iné údaje.

DOKLADOVÁ ČASŤ

- Priloží sa k dokumentácii po skončení prerokovania.

U.2. ČLENENIE GRAFICKEJ ČASTI

Grafická časť bude spracovaná v členení výkresov:

1. Výkres širších vzťahov
M 1:50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami
M = 1 : 5 000
3. Výkres verejného dopravného vybavenia
M = 1 : 5 000
4. Výkresy verejného technického vybavenia
M = 1 : 5 000
5. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov Územného systému ekologickej stability.
M = 1 : 5 000
6. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
M = 1 : 5 000

V. PRÍLOHY**V.1. PRÍLOHA Č. 1
ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY A VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY ÚZEMNÉHO ROZVOJA
ŽILINSKÉHO KRAJA VYPLÝVAJÚCE Z NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ
DOKUMENTÁCIE****ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA ŽILINSKÉHO KRAJA**

Z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Žilinského kraja z roku 1998 vznení zmien a doplnkov č. 1 až č. 5 sú pre územný plán obce záväzné všetky zásady a regulatívy. Najvýznamnejší vplyv majú hlavne nasledovné:

1. **V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY**
- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
- 1.10 podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji :
 - 1.10.1 liptovskomikulášsko-ružomersko-dolnokubínske ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,
 - 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
 - 1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
 - b) žilinsko-podtatranskú rozvojovú os : Žilina-Martin-Poprad-Prešov,
 - 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych územia integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.
2. **V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY**
- 2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva, a to najmä v územiach, vzdialenejších od sídelných centier,
3. **V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA**
- 3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajec kú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja,
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.

- 4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA**
- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
- 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu : Malá Rača-Skalka, Malý Polom-Veľký Polom, Ladonhora-Brodnianka, Veľký Javorník, Bzinská hoľa-Minčol, Choč, Osičiny-Ráztoky-Lysec, Západné Tatry-Roháče, Prosečné, Nízke Tatry-Kráľovoľská časť, Nízke Tatry-Ďumbierska časť, vodná nádrž Liptovská Mara, Kl'ak-Ostrá skala-Reváň-Partizán, Zniev-Sokol-Chlievska, Kláštoriské lúky, Marské vršky, Borišov-Javorina, Lysec, Turiec, Pod Sokolom, Kopa-Korbel'ka, Pilsko, Babia hora, Žiar-Oravská priehrada, Skalná Alpa-Smrekovica-Šiprúň, Sokol-Žiar, Oravská priehrada-Sosnina, Kl'ak-Reváň, Kozol, Šujské rašelinisko a Strážov,
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitostou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
- 4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
- 4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,
- 4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY**
- 5.2 infraštruktúra cestnej dopravy
- 5.2.1 rešpektovať dopravné siete a zariadenia, alokované v trase multimodálneho koridoru č. Va. (hlavná sieť TINA) Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina, schválené pre diaľničnú infraštruktúru,

- 5.2.14 chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/18 (cesta medzinárodného a celoštátneho významu) v trase a úsekoch:
- e) Žilina/križovatka Tesco - Vrútky - križovatka pri priemyselnom parku Sučany - Kral'ovany - Ružomberok (MZ 16,5/60) - Liptovský Mikuláš (MZ 16,5/60) v kategórii C 11,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1,
- 5.3 infraštruktúra železničnej dopravy
- 5.3.3 chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č. 180 (I. kategórie, v trase multimodálneho koridoru č. Va, hlavná sieť TINA), sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E) na traťovú rýchlosť 120 až 140 km/hod. v existujúcom koridore trate :
- a) Žilina - Vrútky - Kral'ovany - Ružomberok - Liptovský Mikuláš - hranica Žilinského aPrešovského kraja
- 5.5 infraštruktúra leteckej dopravy
- 5.5.3 chrániť územie letísk pre letecké práce na lokalitách Dolná Štubňa, Košťany, Gôtovany, Liptovský Ondrej,
- 5.3.15 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cestu I/18 medzinárodného a celoštátneho významu v trase a úsekoch:
- h) križovatka s novou trasou cesty I/64 Strečno/Zlatné - Vrútky - Sučany - Kral'ovany - Ružomberok - Liptovský Mikuláš, v extravilánoch v kategórii C 11,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1,
- 6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA**
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:**
- 6.4.19 SKV Lúčky - Kalameny, využitie prebytku vody z VZ Malatíny
- 6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu,
- 6.6 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov výstavbou ČOV v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia, výstavbou skupinových kanalizácií s využitím kapacít jestvujúcich ČOV, výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV s prioritným riešením v obciach, ležiacich v OP vodárenských zdrojov, prírodných liečivých zdrojov a zdrojov minerálnych stolových vôd, CHVO a povodí vodárenských tokov,
- 6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :
- 6.7.3 ostatné významné stavby:
- g) skupinová kanalizácia obcí: Vlachy, (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kl'áčany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
- 6.7.3 pre aglomerácie menej ako 2 000 EO:
- g) Gôtovany, Ižipovce, Ľubela, Malatíny, Partizánska Ľupča, Prosiek, Veterná Poruba, Vlachy, vybudovanie obecných kanalizácií s ČOV,
- 6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,
- 9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA**
- 9.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY ŽILINSKÉHO KRAJA

- 1. STAVBY NA SLEDOVANIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA – SIEŤ SLEDOVACÍCH, DOKUMENTAČNÝCH A VÝSKUMNÝCH STANÍC (STANOVÍŠŤ) V BLÍZKOSTI, RESP. V AREÁLOCH NADREGIONÁLNYCH BIOCENTIER A BOKORIDOROV A LOKALÍT MEDZINÁRODNÉHO VÝZNAMU**
- 2. DOPRAVNÉ STAVBY**
 - 2.1 stavby cestnej dopravy:
 - 2.1.5 cesta I/18, ako súčasť severovýchodného prepojenia diaľnic D1 a D3 v aglomerácii Žiliny, v úseku križovatka s I/18 Strečno - premostenie nádrže Vodného diela Žilina - križovatka s II/583A Gbeľany,

- 2.2. dopravné stavby železničnej a kombinovanej dopravy
- 2.2.2 modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina - hranica Žilinského a Prešovského kraja,
- 3. **TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA**
- 3.1 vodohospodárske stavby
- 3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby:
 - s) SKV Lúčky - Kalameny, využitie prebytku vody z VZ Malatíny,
- 3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:
 - g) skupinová kanalizácia obcí: Vlachy (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kľačany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany s čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
- 3.1.3.3 pre aglomerácie menej ako 2 000 EO:
 - g) Gôtovany, Ižipovce, Ľubela, Malatíny, Partizánska Ľupča, Prosiek, Veterná Poruba, Vlachy, vybudovanie obecných kanalizácií a ČOV,
 - h) Dúbrava, Kónská, Kvačany, Liptovské Kľačany, Liptovské Matiašovce, Nižná Boca, Vyšná Boca, dobudovanie obecných kanalizácií a ČOV,